

Proves d'Accés a la Universitat. Curs 2011-2012

Llengua catalana i literatura

Sèrie 4

Opció d'examen

(Marqueu el quadre de l'opció triada)

OPCIÓ A

OPCIÓ B

1	1.1.	Total
	1.2.	
	1.3.	
	1.4.	
	1.5.	
	1.6.	
2	2.1.	Total
	2.2.	
	2.3.	
	2.4.	
3	3.1.	Total
	3.2.	
	3.3.	
	3.4.	
Suma de notes parcials		
Descompte per faltes		
Qualificació		

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Etiqueta de qualificació

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

La prova consta de tres parts: 1) comprensió lectora, 2) expressió escrita i 3) reflexió lingüística. Heu de triar UNA de les dues opcions (A o B) i fer-ne les parts 1 i 2. A més, heu de fer la part 3, que és comuna a totes dues opcions.

OPCIÓ A

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions que us plantegem tot seguit.

Passaven els dies i la mare callava, com si estigués esperant, arraulida, el seu torn. O sigui que vaig **repren-****dre** les classes d'alemany, però ara amb el tercer professor, Herr Oliveres, un home jove que treballava als jesuïtes **però que s'havia de fer un sobresou**. Herr Oliveres, encara que feia classe als grans, el vaig conèixer de seguida perquè era el que s'apuntava sempre, **suposo que** per quatre calerons, a vigilar els dijous a la tarda tots els castigats **perquè** havien arribat tard, i es passava l'estona del nostre càstig llegint els seus llibres. I tenia un mètode sòlid d'ensenyament de l'idioma: «Eins»; «Ains». «Zwei»; «Sbai». «Drei»; «Drai». «Vier»; «Fia». «Fünf»; «Funf». «Nein, fünf»; «Finf». «Nein, füüüüüüf»; «Füüüüüüf». «Sehr gut!»*

De seguida, **mirant d'**oblidar el temps que havia perdut amb Herr Romeu i Herr Casals, li vaig **treure l'ent-****rellat**, a l'alemany. Me'n van apassionar dues coses: que el lèxic no fos romànic, que fos totalment nou per a mi i, sobretot, que fos una llengua amb declinacions, com el llatí, i Herr Oliveres, admirat, no s'ho acabava de creure. Ben aviat li vaig demanar deures de sintaxi i l'home veia visions; però és que sempre m'ha interessat entrar en les llengües pel nucli dur de la seva naturalesa. Demanar quina hora és es pot fer amb quatre **ganyotes**. I sí, m'agradava aprendre una altra llengua.

—Com van les classes d'alemany? —em va preguntar, impacient, el pare després de la primera classe d'alemany de l'era Oliveres.

—Aaaaalso, eigentlich gut —vaig dir fent un posat desinteressat. De reüll, encara que sense veure'l, vaig copsar que el pare somreia i em vaig sentir molt **pagat** de mi mateix perquè em sembla que encara que mai no ho reconegués, en aquella edat em delia per meravellar el pare.

—Cosa que no vas aconseguir quasi mai.

—No vaig tenir temps.

Herr Oliveres va resultar ser un home culte, tímid, que parlava en veu baixa, que sempre anava mal afaitat, que escrivia poemes d'amagat i que fumava picadura pudent però que s'explicava des de dins de la llengua. I que a la segona classe ja em va fer entrar als schwache Verben. I a la cinquena em va passar, amb precaució, com qui et mostra **una foto porca**, un dels *Hymnen* de Hölderlin. I el pare va voler que Herr Oliveres em fes un examen de francès per veure si em feia falta reforç, i després de l'examen Monsieur Oliveres li va dir al pare que no em calia reforç de francès perquè el portava prou bé amb el que m'ensenyaven a l'escola, i que llavors, aquella **hora que ballava** [...]

Adaptació feta a partir del text de
Jaume CABRÉ. *Jo confesso*, 2011

*Numerals en alemany, de l'1 al 5; *nein*: 'no'; *sehr gut*: 'molt bé'.

1. Comprensió lectora

1.1. Escriviu un sinònim dels mots o expressions marcats en negreta en el text. [1 punt]

«**mirant d'**oblidar»:

«li vaig **treure l'ent-**rellat, a l'alemany»:

«em vaig sentir molt **pagat** de mi mateix»:

«aquella **hora que ballava**»:

1.2. Quins personatges parlen en el fragment següent, subratllat en el text? Escriviu el nom del personatge corresponent darrere de cada intervenció. [1 punt]

«Fünf»:

«Funf»:

«Nein, fünf»:

«Finf»:

«Nein, füüüüünf»:

«Füüüüünf»:

«Sehr gut!»:

1.3. Indiqueu quina definició del mot *ganyotes* és la correcta.

[0,5 punts. Si la resposta és errònia, es descomptaran 0,15 punts. Si no responeu a la pregunta, no hi haurà cap descompte.]

- Paraula malsonant.
- Gest o moviment fet amb els músculs de la cara que expressa un estat d'ànim determinat.
- Amfibi de la família de les granotes.
- Ganya del peix, amb mal aspecte.
- Gana molt intensa.

1.4. Indiqueu quina de les quatre opcions no podria ser, en cap context, l'equivalent del sintagma «una foto porca» que hi ha en negreta en el text.

[0,5 punts. Si la resposta és errònia, es descomptaran 0,15 punts. Si no responeu a la pregunta, no hi haurà cap descompte.]

- una foto d'un animal
- una foto de pit i cuixa
- una foto verra
- una foto de caràcter eròtic o pornogràfic

1.5. Resoleu les qüestions següents, relatives a les lectures obligatòries d'aquest curs. [1 punt]

1.5.1. En el conte «La vella», de Víctor Català, la jove i l'hereu tracten la vella com una nosa, com una càrrega familiar, i no li tenen cap afecte ni se'n cuiden. La gent del poble també mostra una actitud cruel cap a la vella. Expliqueu un parell d'exemples d'actituds o comportaments inhumans envers la vella. [0,5 punts]

- 1.5.2. Llegiu aquesta declaració d'un personatge de la novel·la *Laura a la ciutat dels sants*, de Miquel Llor: «Però deixa estar en Pere, no me'l prenguis, Laura! Laura, si sabessis... De petit ja se'm penjava al coll». Identifiqueu el personatge que pronuncia aquestes paraules (nom i estatus social o familiar) i expliqueu breument quina mena de relació hi té en Pere. [0,5 punts]

2. Expressió escrita

- 2.1. De les deu opcions que us oferim en la taula següent, escolliu les cinc que siguin equivalents dels fragments que apareixen emmarcats en el text. Les opcions que trieu no poden alterar el significat original del text i no podeu treure'n ni afegir-hi cap element.

[1 punt. Cada resposta correcta val 0,2 punts. Per cada error es descomptaran 0,15 punts. Si no responeu a la pregunta, no hi haurà cap descompte.]

per guanyar-se	tot i que	tanmateix per	ja que	potser
∅	tornar a seguir	amb necessitat d'	; tanmateix	abandonar

«O sigui que vaig **reprendre** (1) les classes d'alemany, però ara amb el tercer professor, Herr Oliveres, un home jove que treballava als jesuïtes però **que s'havia de fer** (2) un sobresou. Herr Oliveres, **encara que** (3) feia classe als grans, el vaig conèixer de seguida perquè era el que s'apuntava sempre, **suposo que** (4) per quatre calerons, a vigilar els dijous a la tarda tots els castigats **perquè** (5) havien arribat tard, i es passava l'estona del nostre càstig llegint els seus llibres. I tenia un mètode sòlid d'ensenyament de l'idioma.»

1) reprendre	
2) que s'havia de fer	
3) encara que	
4) suposo que	
5) perquè	

- 2.2. Quins idiomes sap el professor Oliveres? Justifiqueu la vostra resposta a partir d'evidències textuais (integreu en el comentari algun extracte del text que representi una evidència en la vostra justificació). [1 punt]
- 2.3. Trieu només UNA de les dues opcions (*a* o *b*) que us proposem. Escriviu un text de vuitanta paraules, com a mínim. [2 punts]
- a*) Expliqueu una situació que recordeu en relació amb el vostre procés d'aprenentatge d'alguna llengua.
  - b*) Expliqueu quina llengua, o quines llengües, us agradaria aprendre i justifiqueu la resposta.

OPCIÓ B

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions que us plantegem tot seguit.

Culpable per dur ulleres

En una ocasió, parlant de l'Holocaust, un amic d'origen jueu em va comentar que Hitler havia assassinat sis milions de jueus, més de mig milió de gitanos i sis ciclistes. Òbviament, si queies en la trampa de preguntar pels ciclistes és que donaves per descomptat que hi devia haver alguna raó per matar jueus o gitanos. Dilluns em va passar el mateix en escoltar la notícia que els khmers rojos de Pol Pot assassinaven sense pietat els que, com jo, duïen ulleres. Tampoc no hi ha cap diferència de fons entre el fet que un govern es dediqui a matar gent que porta ulleres o a matar gent en funció de qualsevol altra mena de classificació **arbitrària**, encara que ens pugui semblar que no **ho** és. I si ens ho sembla, malament. Però no vaig poder evitar de pensar: i per què la gent que porta ulleres? Sembla que en la construcció mental d'aquests individus les ulleres eren —com parlar idiomes estrangers— un signe de cultura i d'educació burgesa, de riquesa i, finalment, de contrarevolució, com se suposa que **ho** era el barret durant la Segona República, que va ser radicalment substituït per la gorra.

Aquestes classificacions dels humans estan força arrelades. Quan era petit, el primer de la classe duia ulleres. I a mi les ulleres em van fer renunciar al futbol i a les baralles de pati i decantar-me per distraccions més intel·lectuals. Els fabricants d'ulleres han hagut de lluitar tota la vida contra aquesta manera de veure les coses que els cànons estètics estableixen: els guapos i les guapes de les pel·lícules no duen ulleres. Només en duen les bibliotecàries i els lletjos, com Woody Allen o com Superman quan es disfressa de Clark Kent. Llegeixo a la xarxa que, segons diversos estudis, els nens consideren més honestos i intel·ligents els companys que duen ulleres. I que la gent amb ulleres troba feina amb més facilitat.

Les ulleres, encara tenen alguna cosa a veure amb la cultura? Repasso els consellers de Cultura de la Generalitat postfranquista i descobreixo que tots duen ulleres (Max Cahner, Joan Rigol, Joaquim Ferrer, Joan Guitart, Jordi Vilajoana, Caterina Mieras i Ferran Mascarell), llevat de Joan Maria Pujals, que només recordo per la seva poc afortunada baralla amb Josep Maria Flotats. Però tot canvia. Ara, suposo que per passar per honestos, els quatre processats de Cambodja duen ulleres.

Adaptació feta a partir del text de
David CIRICI. «Culpable per dur ulleres». *Ara* (29 juny 2011)

1. Comprensió lectora

1.1. Indiqueu quin tipus de text és.

[0,5 punts. Si la resposta és errònia, es descomptaran 0,15 punts. Si no responeu a la pregunta, no hi haurà cap descompte.]

- Un assaig històric sobre l'Holocaust i la Segona República.
- Un article de psicologia social.
- Una autobiografia.
- Un article d'opinió.
- Una anàlisi política catalana.

1.2. Busqueu les fonts que esmenta l'autor, reproduïu-les literalment i describiu molt breument de quin tipus de font es tracta. [1,5 punts]

Citació 1:

Descripció 1:

Citació 2:

Descripció 2:

Citació 3:

Descripció 3:

1.3. Definiu l'adjectiu *arbitrari*. [0,5 punts]

Arbitrari:

1.4. Escriviu els referents dels dos pronoms *ho* dels dos fragments del text reproduïts en aquest exercici. Abans de contestar, rellegiu bé el context en què s'usen. [0,5 punts]

«no **ho** és»:

«com **ho** era el barret»:

1.5. Resoleu les qüestions següents, relatives a les lectures obligatòries d'aquest curs. [1 punt]

1.5.1. Respecte al conte «La vella», de Víctor Català, indiqueu si les afirmacions següents són vertaderes o falses.

[0,5 punts. Cada resposta correcta val 0,1 punts. Per cada error es descomptaran 0,1 punts. Si no responeu a la pregunta, no hi haurà cap descompte.]

	<i>Vertader</i>	<i>Fals</i>
<i>a)</i> El jove i l'hereu tracten la vella amb totes les atencions, li donen tot l'afecte, se'n cuiden molt.	☐	☐
<i>b)</i> Els matins que feia sol, normalment cap al migdia, la treien al porxo perquè li toqués una mica l'aire i, de seguida, l'entraven a casa perquè el sol no li cremés la pell.	☐	☐
<i>c)</i> No li donaven gaire menjar, tot i que la vella hauria volgut menjar més.	☐	☐
<i>d)</i> La jove no s'adona que la vella no és morta fins l'endemà, quan veu que el llit de la vella està xop d'orins.	☐	☐
<i>e)</i> Quan la gent del poble sap que la vella ha mort, ningú no sent cap mena de compassió, i encara ho veuen com un alleujament: «Tant de bé li va fer Déu...! Per lo que hi feia en aquest món, sense cap potència...!».	☐	☐

- 1.5.2. Llegiu aquesta declaració d'un personatge de la novel·la *Laura a la ciutat dels sants*, de Miquel Llor: «Quedar-se al convent? Travessar el mar? Fondre's cel amunt, com una volva, en les blavors de l'aire!». Identifiqueu el personatge que pronuncia aquestes paraules (nom i estatus social o familiar) i expliqueu breument com viu l'estada al convent. [0,5 punts]

2. Expressió escrita

- 2.1. Expliqueu quina mena de relació estableix l'autor del text entre el fet de portar ulleres i la cultura. Integreu en l'explicació citacions del text que aportin l'evidència textual (o l'exemple) del que sosteniu. Escriviu un text de trenta paraules, com a mínim. [1 punt]

- 2.2. Respecte al posicionament de l'autor que heu explicat en l'exercici anterior, expresseu el vostre punt de vista fonamentant els arguments amb exemples diferents, tant si és per a mostrar-vos-hi a favor com en contra. Escriviu un text de trenta paraules, com a mínim. [1 punt]
- 2.3. Expliqueu els estereotips que hi pot haver en un grup de persones (un grup d'amics vostres, per exemple) i desenvolueu una petita reflexió sobre aquests prejudicis. Escriviu un text de vuitanta paraules, com a mínim. [2 punts]

PART COMUNA

3. Reflexió lingüística

3.1. Indiqueu l'anàlisi correcta dels pronoms, els sintagmes o les oracions subratllats.

[0,5 punts. Cada resposta correcta val 0,1 punts. Per cada error es descomptaran 0,1 punts. Si no responeu a la pregunta, no hi haurà cap descompte]

3.1.1. No els explicaré res.

- complement circumstancial de lloc
- atribut
- subjecte
- complement indirecte

3.1.2. La crisi, l'estan patint especialment els sectors més febles.

- complement indirecte
- complement circumstancial de mode
- subjecte
- complement directe

3.1.3. Aquest mes no hi ha hagut cap manifestació.

- complement circumstancial de lloc
- complement de règim verbal
- pronom del verb pronominal
- complement indirecte

3.1.4. Mira si n'és, de graciosa, que tothom se la mira.

- subjecte
- complement de règim verbal
- complement del nom
- atribut

3.1.5. Confien massa que no plourà, i potser hauran de suspendre l'acte.

- oració subordinada substantiva de complement directe
- oració subordinada adverbial de dubte
- oració subordinada de coordinació
- oració subordinada substantiva de complement de règim verbal

3.2. Trieu el derivat que signifiqui 'gran nombre de persones' i que no tingui cap connotació negativa.

[0,5 punts. Si la resposta és errònia, es descomptaran 0,15 punts. Si no responeu a la pregunta, no hi haurà cap descompte.]

- gentada
- gentussa
- gentota
- gentalla

3.3. Conjugueu l'infinitiu indicat entre parèntesis en el temps verbal corresponent.

[0,5 punts]

3.3.1. Tant que ha _____ (*sofrir*)!

3.3.2. Encara que _____ (*ser*) més alt, no hi arribaries, és massa enlaire.

3.3.3. No m'agrada que ella ho _____ (*donar*) tot per perdut.

3.3.4. «No pot ser», _____ (*dir*, passat simple; no pot ser pretèrit perfet perifràstic) aquella princesa.

3.3.5. L'alè li _____ (*pudir*, present).

3.4. Resoleu només UN dels dos exercicis (*a* o *b*).

[0,5 punts. Si la resposta és errònia, es descomptaran 0,15 punts. Si no responeu a la pregunta, no hi haurà cap descompte]

a) Subratlleu només DUES grafies que corresponguin al so alveolar fricatiu sord [s].

No sap si el Brasil havia estat una colònia portuguesa.

b) Indiqueu quina de les oracions següents és la correcta.

Per què l'hi donin la raó, fossi capaç de tot.

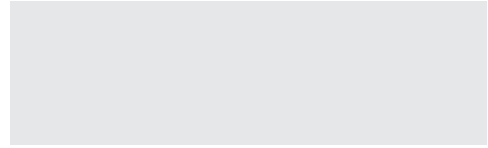
Amb tal de què que li donguin la raó, seria capaç de tot.

Per tal de què l'hi donguin la raó, fóra capaç de tot.

Com tal que l'hi donguin la raó, fóra capaç de tot.

Per tal que li donin la raó, seria capaç de tot.

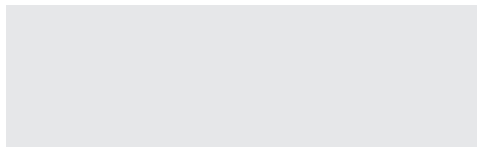
Etiqueta del corrector/a

--	--

--	--

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés

DESCARREGAT DE SELECTES.CAT